

**Od automobila do
zajednice**

**Šetnja urbanim
zelenim prostorima**

Sufinansira
Evropska unija

Od automobila do zajednice

Šetnja urbanim zelenim prostorima

Opšte informacije

Na ovoj turi istražujemo **zelene prostore** u berlinskom Kreuzbergu kojima su nekada dominirali automobili, koji su bili zapušteni ili nedovoljno korišćeni — i kako su ponovo prisvojeni, preoblikovani i iznova promišljeni. Pitamo se kako gradovi mogu stvoriti uslove za **lokalnu zajednicu**, zajednički život i svakodnevnu demokratiju.

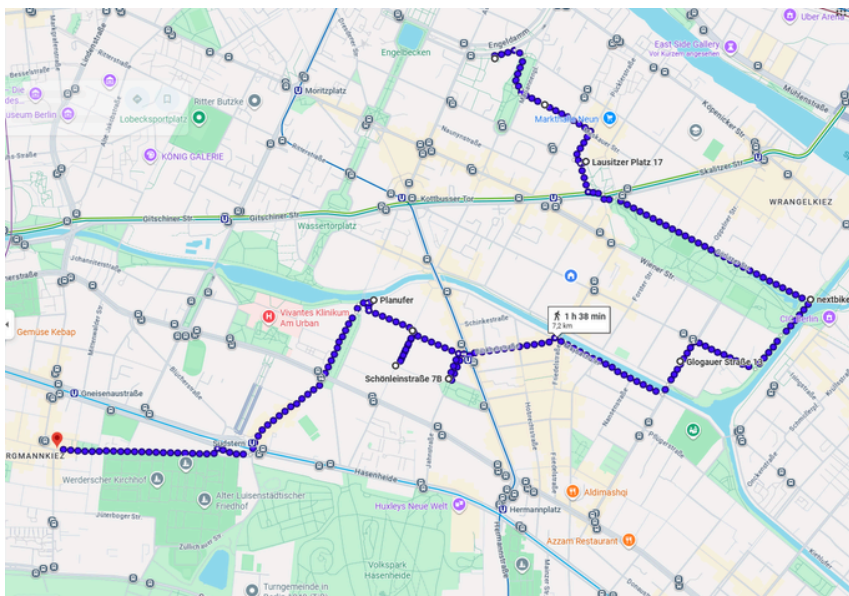
- Glavne teme:** Javni prostor i zajednica, učešće građana, ozelenjavanje grada, građanska moć delovanja, održivost
- Veličina grupe:** 1–8 učesnika
- Polazna lokacija:** Zajednička bašta Ton, Steine Gärten kod Bethaniena (52°30'18.2"N 13°25'26.1"E)
- Dužina:** 7,2 km
- Procenjeno trajanje:** 2,5h peške; 1,5h biciklom
- Potreban materijal:** Brošura ture, napunjen telefon, uobičajena turistička oprema, aplikacija za mape poput Google Maps, bicikl opciono.
- Nivo pristupačnosti:** Lako do srednje, sa ravnim terenom i javnim trotoarima, ponegde neravan teren u javnim baštama ili užu prilazi.

“ Gradska ulica je reka života... mesto gde se okupljamo

--William H. Whyte

Od automobila do zajednice Šetnja urbanim zelenim prostorima

Opšte informacije

Plan ture

- Ton Steine Gärten
- Lausitzer Platz
- Görlitzer Ufer
- Zajednička bašta Glogauer Str.
- Zickenplatz
- Graefestraße i Böckhstraße
- Dieffenbachstraße i Graefestraße
- Planufer
- Bergmannstraße

SCAN ME

Pristupačnost

Trotoari i spuštene ivičnjaci

Ruta je uglavnom pristupačna, sa ravnim terenom i javnim trotoarima, ali izvesna ograničenja mogu proisteci iz neravnih površina, gužve ili užih prilaza. Takođe, prilikom obilaska bašta možemo očekivati neravan teren, koji može biti težak za starije osobe ili osobe otežane pokretljivosti. Bašte takođe nisu pristupačne za kolica.

Bicikli

Tura se može obaviti i biciklom. Većina ulica je relativno mirna, ali biciklističke staze nisu svuda dostupne. Pazite na automobile, dostavna vozila i pešake i sjašite sa bicikla na prometnim stanicama.

Stepenice, rampe i liftovi

Sve se može istražiti pešice ili biciklom. U zajedničkim baštama može biti manjih stepenica. Nema liftova.

Mesta za odmor i sedenje

Duž rute postoji nekoliko mogućnosti za odmor: klupe i mesta za sedenje ima praktično na svakoj stanici. Između stanica mogućnosti za sedenje mogu biti ograničene.

Pristupačni toaleti

Polujavni toaleti dostupni su na Lausitzer Platz-u, gde učesnici mogu koristiti toalete više kafića i restorana. Postoji i javni toalet na Planuferu. Dodatni javni toaleti postoje duž rute, ali ih je relativno malo, pa kafići i restorani između stanica mogu biti najpraktičnije rešenje.

Bezbednost

Važe uobičajena pravila bezbednosti u gradu:

- ostanite uz grupu
- obratite pažnju na saobraćaj i bicikliste
- čuvajte vredne stvari

Od automobila do zajednice

Stanica 1: Ton Steine Gärten kod Bethaniena

Od prostora protesta do zajedničke bašte

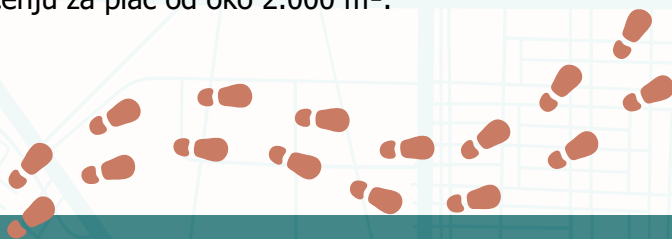

Okupite se kod ulazne table Ton, Steine, Gärten. Ovo mesto pokazuje da se zajednica ne stvara sama od sebe. Potrebne su joj struktura, mesta, vreme za zadržavanje i razlozi za okupljanje.

Tako ljudi mogu postati zajednica, a ponekad i javnost sa zajedničkom političkom moći delovanja. Ton, Steine, Gärten je snažan primer toga.

Ova bašta izrasla je iz političke istorije. Smeštena na slobodno dostupnom Bethaniendamm, pored Georg-von-Rauch-Haus i odmah iza ugla od Mariannenplatz, usko je povezana sa **aktivističkom i skvoterskom scenom** oko Bethaniena.

Zapravo, sam plac je nakratko bio zauzet pre nego što su 2008. počeli formalni pregovori. A 2009. je grupa lokalnih stanovnika, organizovana kao Ton, Steine Gärten e.V., uspela da obezbedi ugovor o korišćenju za plac od oko 2.000 m².

Od automobila do zajednice

Danas je bašta interkulturalna bašta **zajednice** čiji je cilj da je lokalni stanovnici zajednički oblikuju i o njoj brinu.

A bašta nije samo ekološka, već i društvena i politička. Koncept obuhvata učenje, razmenu i organizovanje **zajedničkog delovanja** oko ekoloških i društvenih tema.

Deo prostora osmišljen je za susrete i opuštanje, sa travnjakom i sedištima. Drugi delovi obuhvataju leje, staze, žive ograde za ptice, prostore za kompost i mesto sa vodom. Ovde je aktivno oko 40 do 60 baštovana.

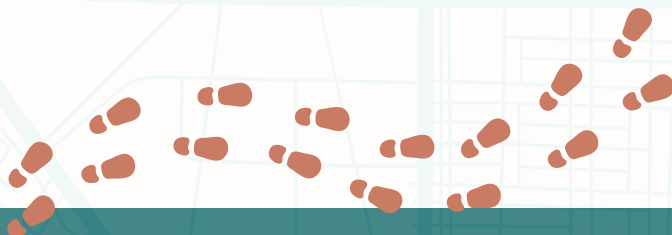
Aktivnost

SCAN ME

Sledeća stanica:

Pređite preko prostora do Waldemarstraße i skrenite levo. Pratite ulicu dok ne stignete do Lausitzer Platz-a.

Od automobila do zajednice

Stanica 2: Lausitzer Platz

Kvart iznova pregovara o javnom prostoru

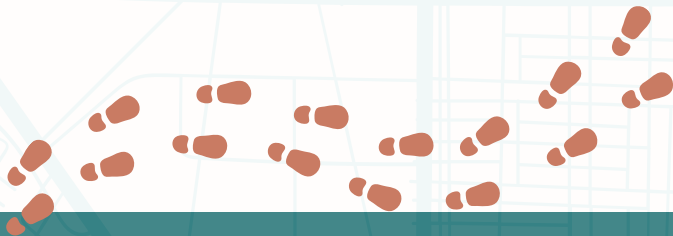

Dobrodošli na Lausitzer Platz, ili „Lausi“, mesto koje je važno za lokalnu zajednicu, naročito za one sa decom, kao značajna lokalna tačka susreta.

Odavde gde stojimo vidimo raspečaćene, ozelenjene površine, žardinjere i ulice za igru u oba pravca. Ono što ne vidimo jesu automobili.

Ali nije uvek bilo tako. Pre nego što je počela sadašnja transformacija, mnogo veći deo prostora oko trga bio je organizovan oko saobraćaja. Sada je ovo mesto u rukama lokalne zajednice i njenih posetilaca.

A lokalni ugostitelji ne samo da imaju koristi od promene, već aktivno oblikuju njen društveni život. Jedan primer je koncept „Otvoreni sto“ picerije Rocco und seine Brüder sa naše leve strane, gde je svako dobrodošao da sedne, čak i bez ikakve porudžbine.

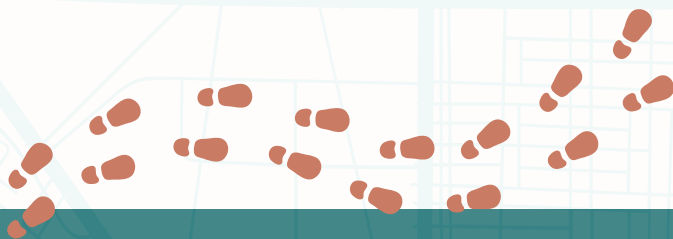

Od automobila do zajednice

Ali ovo nije jednostavna priča o „rešenom problemu”. Lausitzer Platz ima uobičajene sukobe oko javnog prostora: neki cene novu slobodu i mirniju atmosferu, dok drugi kritikuju gubitak parkinga ili način na koji su odluke donete.

Ipak, transformacija ovog mesta koja je u toku promišlja se u još većem obimu: još bolji kvalitet boravka, veća bezbednost saobraćaja i javni prostor prijatniji prema klimi.

Ako stojite na označenom mestu, možete videti Lausitzer Platz kroz tri trenutka u vremenu: na **prvoj slici** vidite ovo isto mesto u prošlosti, kada su trg mnogo više oblikovali automobili i parking; ispred sebe vidite sadašnjost; a na ovoj **drugoј slici** vidite moguću budućnost, viziju onoga što ovo mesto tek može postati.

Od automobila do zajednice

Aktivnost

SCAN ME

Sledeća stanica:

Napustite Lausitzer Platz, ostavite crkvu sa svoje desne strane i krenite niz Görlitzer Straße dok ne stignete do obale reke.

Od automobila do zajednice

Stanica 3: Görlitzer Ufer

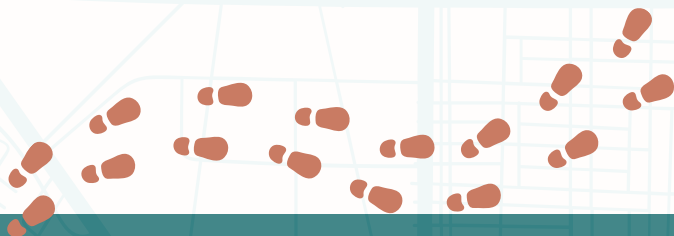
Tvrde površine se otvaraju, zeleni prostor se vraća

Na Görlitzer Uferu vidimo da zajednica ponekad počinje od tla pod našim nogama. Ovu ulicu su nekada oblikovali automobili i parking, sve dok opština nije odlučila da se ova deonica više ne koristi za privatne automobile, pa je 2023–24. preuređena za pešačenje i vožnju bicikla.

Uklonjeno je oko 1.000 kvadratnih metara asfalta. Na njihovo mesto došli su zelenilo, cvetna livada bogata biodiverzitetom i prostor koji prirodnije upija kišnicu. Opština ovo izričito predstavlja kao deo grada otpornijeg na klimu.

To možda zvuči tehnički, ali je efekat duboko ljudski. Kada mesto postane hladnije, zelenije, tiše, na njemu je i lakše ostati. A kada ljudi mogu da ostanu, mogu i da primeće jedni druge, dele prostor i vraćaju se.

Od automobila do zajednice

Dakle, ova stanica nam pokazuje nešto važno: javni život ne zavisi samo od ljudi, već i od površina, senke, vode i prostora.

Ono što je nekada bilo tvrđa ivica kvarta postalo je mirnija staza između parka i kanala. U tom smislu, ovo nije samo saobraćajni projekat. To je mali primer kako grad može postati pogodniji za život i pogodniji za deljenje.

Pre nego što ljudi mogu da se okupljaju drugačije, grad često mora da bude izgrađen drugačije.

Aktivnost

SCAN ME

Slike pre i posle

SCAN ME

Sledeća stanica:

Idite jugozapadno duž obale reke, pratite Wiener StraÙe udesno i skrenite levo u Glogauer StraÙe, a zatim idite do broja 13.

Od automobila do zajednice

Stanica 4: Zajednička bašta Glogauer Straße 13

Od zapuštenog sportskog terena do bašte

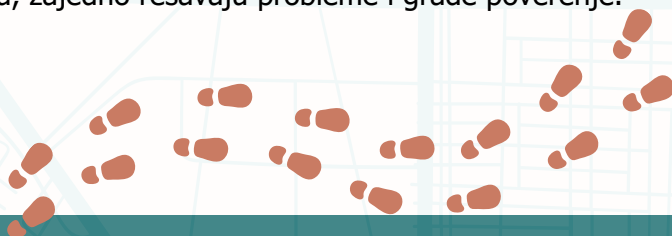

Ova bašta je nastala 2012. na nekadašnjem zapuštenom sportskom terenu. Prostire se na oko 2.000 kvadratnih metara i stvorena je kao zajednička bašta za kvart i sa kvartom.

Njen cilj nije samo da uzgaja biljke, već da podrži društveno pravedniji, ekološki i participativni način zajedničkog života.

Kao i kod Ton, Steine Gärten, ovo nije samo zeleni prostor. To je mesto uključivanja, zajedničkog rada, učenja i provođenja vremena sa drugima. Bašta sebe opisuje kao mesto zajedničkog rada, zajedničkog uživanja i zajedničkog učenja. Novi članovi su izričito dobrodošli, a odluke se donose na otvorenim sastancima i plenumima.

Ovde vidimo da zajednica ne nastaje samo od dizajna. Potrebni su joj ponavljanje, saradnja i zajednička odgovornost. Ljudi se vraćaju, ponovo se viđaju, zajedno rešavaju probleme i grade poverenje.

Od automobila do zajednice

U tom smislu, ova bašta nije samo zeleno utočište. Ona je mala infrastruktura javnog života.

A tu je i još jedan važan detalj: bašta aktivno poziva na učešće okolni kvart na više jezika i nastoji da uključi kako komšije, tako i društvene i kulturne institucije iz tog kraja.

To znači da ona nije samo mesto za uzgajanje hrane ili cveća, već mesto stvoreno da snizi prag za učešće ljudi.

Aktivnost

SCAN ME

Sledeća stanica:

Nastavite niz Glogauer StraÙe, preðite reku i skrenite desno. Idite du¿ obale reke dok ne stignete do Bürkner StraÙe, a zatim je pratite. Preðite Kottbusser Damm i skrenite levo u SchönleinstraÙe. Pratite je dok ne stignete do Zickenplatz-a.

Od automobila do zajednice

Stanica 5: Zickenplatz

Ulaz u Graefekiez

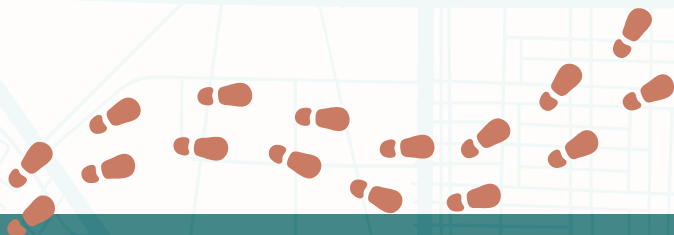

Dobrodošli na Hohenstaufenplatz, u kvartu poznatiji kao „Zickenplatz“.

Ovaj trg je ulaz u takozvani Graefekiez, kvart u kome se ulice postepeno preuređuju kako bi se stvorilo više prostora za pešačenje, vožnju bicikla, zelenilo i svakodnevni javni život.

Ono što se ovde dešava deo je većeg zaokreta: Graefekiez se kreće ka logici „Kiezblocka“ — stambenog područja sa manje tranzitnog saobraćaja, gde automobili i dalje mogu da priđu zgradama, ali kvart više nije zamišljen da služi kao prečica za vozače ili kao parking.

I baš ovde gde stojimo, na Zickenplatzu, ta promena postaje vidljiva. Opština je 2025. započela radove na deonici Schönleinstraße bez automobila kod Hohenstaufenplatz, između Dieffenbachstraße i Lachmannstraße.

Od automobila do zajednice

Plan obuhvata raspečaćivanje površina, nova sedišta, stalke za bicikle i više prostora za zadržavanje, uz istovremeno poboljšanje bezbednosti i smanjenje buke i zagađenja vazduha.

Ova stanica je, dakle, prag. Oдавde ulazimo u kvart koji se preoblikuje ulicu po ulicu.

A naše vodeće pitanje sa svakim korakom postaje sve vidljivije:

Šta se dešava kada kvart prestane da bude putanja za prolaz i postane mesto za boravak?

Sledeća stanica:

Vratite se istim putem duž Schönleinstraße i skrenite levo u Böckhstraße dok ne stignete do broja 40.

Od automobila do zajednice

Stanica 6: Böckhstraße

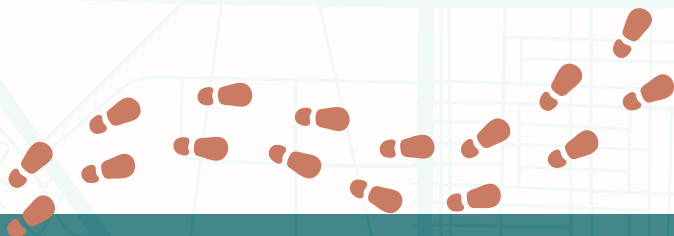
Od ulice za igru do kvartovskog projekta

Ispred nas vidimo nešto malo, ali smisleno: ispred ove zgrade lokalni stanovnici su napravili stalni mali prostor za igru sa prelepom baštom, igračkama i vozilima na guranje za decu. Svako može da dođe i svako dete može ovde da se igra.

Ovo je odličan primer da zajednici trebaju ljudi koji žele da doprinesu svojoj lokalnoj zajednici. Ali, srećom, ova ideja raste. Od avgusta 2019. ovde se nalazi prva zvanična privremena ulica za igru u Berlinu.

Deonica između Graefe- i Grimmstraße zatvorena je za saobraćaj i parkiranje automobila tokom toplijih meseci, od aprila do septembra, svake srede od 14 do 18 časova. Na nekoliko sati ulica pripada **deci, porodicama i kvartu**. Ono što je obično saobraćajni prostor postaje prostor za igru; ono što je obično putanja za prolaz postaje mesto susreta.

Od automobila do zajednice

Ali transformacija ide i dalje. U okviru **opštinskog projekta Graefekiez – korak po korak više prostora**, prostor oko Böckhstraße i Graefestraße prolazi kroz veliko preuređenje. U istočnom delu Böckhstraße većina parking mesta postepeno je prenamenjena. Neke površine su raspečaćene, druge preuređene, a dodati su i novi elementi poput parkleta.

Ovde jasno vidimo šta se dešava kada ulica više ne služi samo saobraćaju, već počinje da podržava život kvarta. Dok budemo hodali do naše naredne dve stanice unutar Graefekieza, videćete da su se čitave ulice u suštini pretvorile gotovo u bašte.

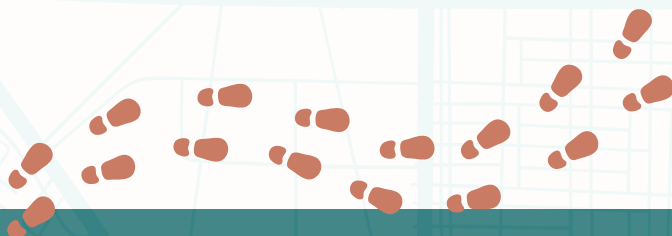
Aktivnost

SCAN ME

Sledeća stanica:

Idite niz Böckhstraße do ugla sa Gräfestraße.

Od automobila do zajednice

Stanica 7: Gräfestraße I

Pre nego što se ulica promeni, ljudi moraju da budu saslušani

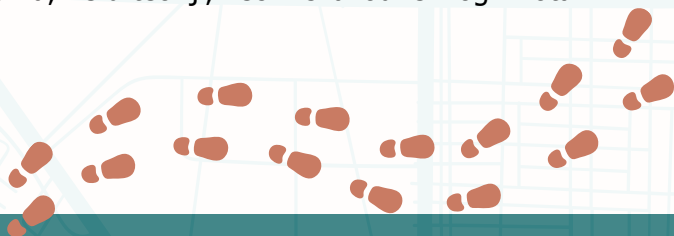

Promene u Graefekiezu nisu počele biljkama, klupama ili gradnjom. Počele su sukobom: ko sme da odluči čemu ova ulica služi?

Početak je bio težak. Bilo je protesta, žustrih rasprava, pa čak i peticije protiv projekta.

Početak je bio trnovit, ali ono što je usledilo čini ovu stanicu veoma važnom za našu temu. Projekat je morao da se iznova izgradi kao proces komunikacije i učešća.

Simon Wöhr iz organizacije paper planes e. V. rekao je da je postojao „komunikacioni vakuum“. Organizacija se pridružila projektu 2023. i pomogla da se stvore načini da stanovnici razumeju, preispituju i aktivno oblikuju ono što se dešava. Projekat je postao otvoreniji. Stanovnici su pozvani da podele ono što znaju o sopstvenim ulicama, ne u teoriji, već iz svakodnevnog života.

Od automobila do zajednice

Jedan od najvažnijih alata bila je „**Mapa lokalnog znanja**“. Zapravo, bilo je sedam mapa, nastalih iz više od 500 predloga stanovnika. Ove mape su beležile gde nedostaju klupe i stolovi, gde su ulazi blokirani parkiranim automobilima, gde je potrebno više kanti i gde ulica ne funkcioniše dobro za svakodnevni život.

Organizovani su **termini za rad sa građanima na licu mesta, bilteni, leci, informacije na nemačkom, engleskom i turskom, kao i sastanci za stanovnike** koji su želeli da se uključe. Proces je omogućio ne samo da se iznesu primedbe, već i da se oblikuje ono što sledi. To je bilo važno jer se ulica više nije posmatrala samo kao saobraćajna infrastruktura, već kao prostor života oblikovan svakodnevnim navikama, potrebama, frustracijama i zajedničkim iskustvom.

Aktivnost

SCAN ME

Sledeća stanica:

Skenirajte levo u Gräfestraße dok ne stignete do ugla sa Dieffenbach StraÙe.

Od automobila do zajednice

Stanica 8: Gräfestraße II

Kako može izgledati zajednički javni prostor

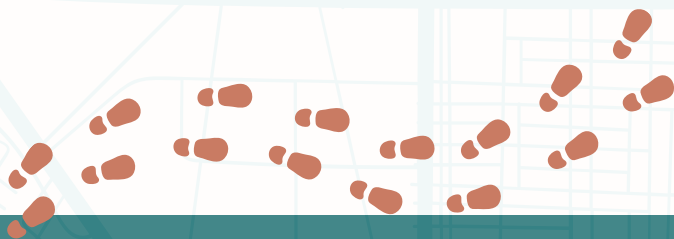

Na prethodnoj stanici bavili smo se procesom: lokalnim znanjem, sukobom i učešćem. Ovde vidimo šta je taj proces već promenio.

U Graefekiezu su nekadašnja parking mesta pretvorena u zasađene zelene površine, nova mesta za sedenje, parkinge za bicikle i zajedničke načine korišćenja ulice.

Na mnogim mestima proširene su zone oko stabala gde je korenje već izdiglo pločnik, a od 2024. lokalni baštovani-amateri brinu o višegodišnjim biljkama i cvetnim livadama duž ulice. To znači da ovo preuređenje nije samo vidljivo, već se i održava kroz stalno uključivanje kvarta.

Kišnica sada lakše upija u tlo, čime se ulice i trotoari štite od plavljenja tokom jakih kiša. Drveće, žbunje i zasađene površine takođe pomažu da se kvart rashladi tokom vrućina i poboljšavaju kvalitet vazduha.

Od automobila do zajednice

Postoji i **klimatska dimenzija**. Kišnica sada lakše upija u tlo, čime se ulice i trotoari štite od plavljenja tokom jakih kiša. Drveće, žbunje i zasađene površine takođe pomažu da se kvart rashladi tokom vrućina i poboljšavaju kvalitet vazduha.

Nove zasađene površine stvaraju i stanište za insekte i podržavaju veći biodiverzitet u kvartu. Cvetne livade, višegodišnje biljke, žbunje i mala zelena ostrva čine ulicu privlačnijom za oprašivače i druge male urbane vrste. U tom smislu, ulica se preoblikuje ne samo kao društvena infrastruktura, već i kao življi ekološki prostor.

Aktivnost

SCAN ME

Sledeća stanica:

Skenite desno u Dieffenbachstraße, pa ponovo skrenite desno u Grimmstraße. Nastavite pravo dok ne stignete do obale reke.

Od automobila do zajednice

Stanica 9: Planufer

Tiha obala – bučne večeri

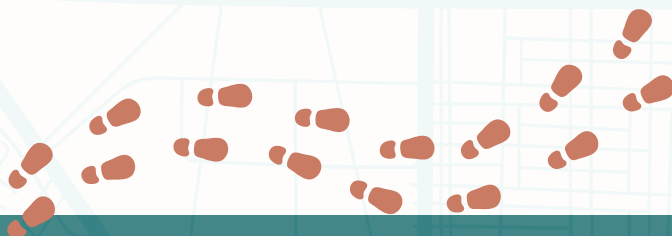

Ovde, kod Planufera i Admiralsbrücke, nalazi se jedna od najpoznatijih tačaka susreta u Kreuzbergu. Most je omiljeno mesto okupljanja i Berlinaca i posetilaca, naročito u topljim mesecima.

Ljudi dolaze ovamo da sede, razgovaraju, posmatraju kanal, dele hranu, slušaju muziku i jednostavno provode vreme zajedno.

Pošto je saobraćaj ovde ograničen i miran, most i ivica kanala nisu samo infrastruktura, već i mesto za ponovljene susrete.

Čak i sam most funkcioniše kao svojevrsna gradska dnevna soba. Ovaj prostor se često opisuje kao mesto gde spontani razgovori, muzika i društveni život nastaju gotovo prirodno. Uz to, pored picerije Il Casolare nalazi se i bašta. Ona ublažava granicu između restorana, ulice i kanala i ovu deonicu još više pretvara u zajednički društveni prostor.

Od automobila do zajednice

Sasvim u blizini nalazi se i **livada divljeg cveća** kod Admiralbrücke, nastala kvartovskom inicijativom. Lokalni stanovnici gledali su kako se preterano korišćene nekadašnje travnate površine pretvaraju u golo, erodirano tlo. Godine 2020, nakon što je raščišćeno jedno gradilište, ljudi iz kvarta odlučili su da ne čekaju promenu odozgo. Okupili su se, posadili mešavinu divljeg cveća pogodnu za insekte, dodali žbunje i višegodišnje biljke, organizovali zalivanje i zajedničkom brigom stvorili mali zeleni prostor.

Naravno, to donosi i napetost. Toplih večeri most može postati živ i ponekad bučan. I to je deo priče o javnom životu: mesta koja privlače ljude nisu uvek tiha, uredna ili laka za upravljanje.

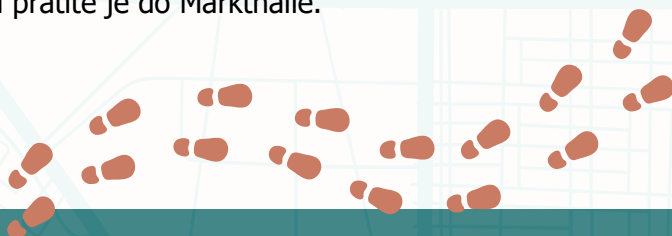
Aktivnost

SCAN ME

Sledeća stanica:

Idite ka jugu i ponovo pratite Grimmstraße. Predite Urbanstraße i nastavite duž Körtestraße. Predite Hasenheide, skrenite desno u Bergmannstraße i pratite je do Markthalle.

Od automobila do zajednice

Stanica 10: Bergmannstraße

Kada sukob vodi ka pravednijoj ulici

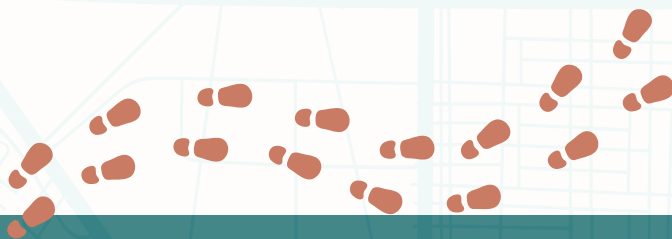

Naša poslednja stanica priča priču veoma sličnu onoj iz Graefekieza:

„Begegnungszone Bergmannstraße” (zona susreta) pokrenuta je 2011. kao deo berlinske pešačke strategije, praćena godinama javnog učešća, planerskih studija i test-faze.

Ova ulica je dugo primoravala različite učesnike u saobraćaju na stalno trvenje: pešaci, biciklisti, vozači, oni koji istovaraju robu ili se jednostavno trude da pređu ulicu — svi su morali da se takmiče za isti ograničeni prostor. Upravo zato je Bergmannstraße postala **važan pilot-projekat** za smirivanje saobraćaja.

Od 2018. do 2019. Bergmannstraße je bila poligon za testiranje. Privremena sedišta, bezbedniji prelazi, parkinzi za bicikle, zone za istovar, smirivanje saobraćaja i više zelenila — sve je postavljalo isto pitanje: šta ako bi ova ulica bolje funkcionisala za ljude?

Od automobila do zajednice

Promene su bile kontroverzne, ali je jedna ideja vremenom postajala sve jača: **manje automobilskeg saobraćaja može značiti više prostora za bezbednost, zelenilo i svakodnevni javni život.**

Danas pojedini delovi ulice imaju znatno manje automobilskeg saobraćaja, bezbednije prelaze, dvosmernu biciklističku stazu, nove zasade i manje brzine, dok okolne ulice pomažu da se tranzitni saobraćaj drži podalje.

A transformacija se i dalje nastavlja. Dugoročni cilj je još zelenija, bezbednija i na klimu otpornija Bergmannstraße, sa više prostora za pešačenje, vožnju bicikla i zadržavanje.

Aktivnost

SCAN ME

Sada je red na vas: uočite jedno mesto u svom kvartu koje bi moglo da okupi ljude i zamislite kako bi moglo da se promeni.

Od automobila do zajednice

Reference

- Ton Steine Gärten

autor: Timor Kodal from Berlin, Germany - Ton Steine Gärten, CC BY-SA 2.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=92196663>

- Lausitzer Platz

autor: Holger Haberstock

- Lausitzer Platz

autor: De-okin (talk) 21:01, 30. oktobar 2011. (UTC) - sopstveno delo, CC BY 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=17184146>

- Lausitzer Platz Vision

autor: acalitzvisual

- Bahnbrücke kod Görlitzer Ufer

autor: Roehrensee - sopstveno delo, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=22536804>

- Glogauer Straße 13

autor: Bodo Kubrak - sopstveno delo, CC BY-SA 4.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=38880533>

- Hohenstaufenplatz

autor: Gunnar Klack - sopstveno delo, CC BY-SA 4.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=57285001>

- Spielstraße Böckhstraße

autor: Bündnis Temporäre Spielstraßen

- Gräfestraße

autor: #Kiezblocks – eine Kampagne von Changing Cities

- Admiralsbrücke

autor: Lienhard Schulz – sopstveno delo, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=513977>

- Parklets u Bergmannstraße 2019

autor: Fridolin freudenfett – sopstveno delo, CC BY-SA 4.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=78292589>

Sufinansira
Evropska unija

Ovu brošuru izradio je EuroSoc#DIGITAL u okviru projekta Empower Youth Explore Stories (EYES)

Kontakt

EUROSOC#DIGITAL gGmbH
Sponholzstr. 11
12159 Berlin

Tel: +49 (0) 30 - 2023-9615-0
Fax: +49 (0) 30 - 2023-9615-9
info@eurosoc-digital.org

Finansira Evropska unija. Izneti stavovi i mišljenja pripadaju, međutim, isključivo autoru(ima) i ne odražavaju nužno stavove Evropske unije ili Evropske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Evropska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornim za njih.

(Šifra projekta: 2024-2-DE04-KA220-YOU-000293002)